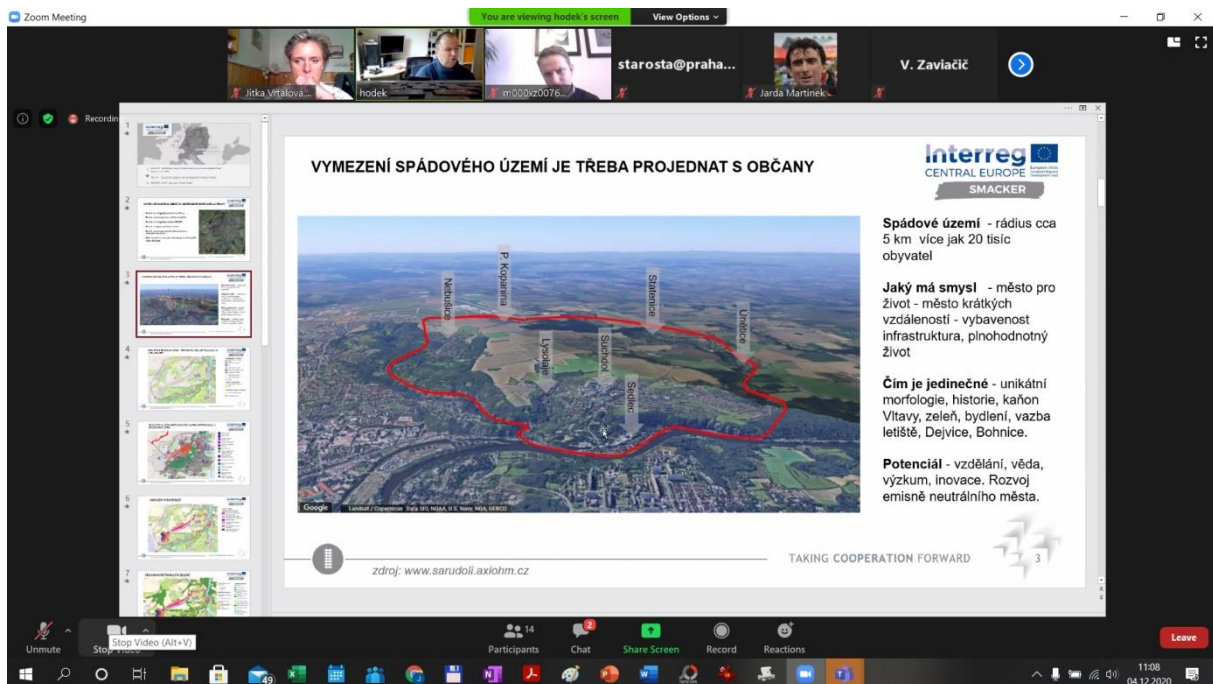

Local Mobility Forum 4. 12. 2020

Udržitelný rozvoj a řešení dopravy na severozápadě Prahy

Zápis obsahu webináře

The screenshot shows a Zoom meeting interface with a presentation slide. The slide title is "VYMEZENÍ SPÁDOVÉHO ÚZEMÍ JE TŘEBA PROJEDNAT S OBČANY". The slide content includes:

- Spádové území** - rádius cca 5 km více jak 20 tisíc obyvatel
- Jaký má smysl** - město pro život - město krátkých vzdáleností - vybavenost infrastruktura, plynhodnotný život
- Čím je jedinečné** - unikátní morfologie, historie, kaňon Vltavy, zeleň, bydlení, vazba letiště, Dejvice, Bohnice.
- Potenciál** - vzdělání, věda, výzkum, inovace. Rozvoj emisně neutrálního města.

The slide also features the Interreg Central Europe SMACKER logo and the text "TAKING COOPERATION FORWARD". The source is cited as "zdroj: www.sarudoi.axiohm.cz".

Přednášející

Ing. arch. Vladan HODEK - axioHM s.r.o

Ing. Jaroslav MARTINEK, Ing. Jitka VRTALOVÁ – Partnerství pro městskou mobilitu

Ing. Gabriela LNĚNIČKOVÁ, MBA – radní MČ Praha-Suchbøl, projektová manažerka SMACKER

Program

Obsah webináře byl tvořen čtyřmi základními bloky, na závěr každého z nich proběhla zároveň diskuse:

1. Východiska - závazné společné strategie - Strategický rámec ČR 2030
2. Analýza - ukázka reálného stavu práce s daty severozápadní segment Prahy
3. Návrh - koncept řešení dle platných společných strategií.
4. Kroky k realizaci - profesionální správa, koordinace a digitální propojení

Zápis z webináře

Gabriela Lněničková pozdravila všechny účastníky a shrnula cíle webináře a zaměření projektu SMACKER, jehož partnerem je městská část Praha – Suchdol. Pokud usilujeme o udržitelný rozvoj na severozápadě Prahy, je potřeba spolupracovat mezi obcemi, městskými částmi a hl. m. Prahou. Mobilitu totiž podstatně ovlivňuje dojíždění obyvatel Středočeského kraje do Prahy.

Jaroslav Martinek představil účastníkům program semináře, strukturu jednotlivých přednášek a pozval přítomné na konferenci „Koncepce městské a aktivní mobility“, která se koná dne 14. 12. 2020: <https://www.akademiamobility.cz/akce/127/konference-o-mestske-a-aktivni-mobilite>

1. Východiska - závazné společné strategie - Strategický rámec ČR 2030

Obsah přednášky:

Rozvoj jakéhokoli území by se měl dít koordinovaně v souladu s vyššími strategiemi. Detailní rozhodnutí bez respektování společných strategií nemůže být v souladu s veřejným zájmem. Česká republika má schválený Strategický rámec Česká republika 2030. Vize města krátkých vzdáleností je klíčová pro udržitelný rozvoj i velkých měst. Platné strategické dokumenty EU, ČR i hlavního města Prahy dobře popisují problémy a ukazují, jak je společně řešit. Hlavní princip je „mysli globálně, jednej lokálně“.

Praha je „ekonomickým tahounem“ České republiky, proto má obrovský vliv. Strategie popisují metropoli jako město polycentrické a polyfunkční. Vize je vytvořit město krátkých vzdáleností, nejen ve smyslu fyzických vzdáleností, ale také „blízkost správy k občanovi“.

Průzkumy ukazují, že občané chápou potřebu budovat odolnou společnost a poptávka po městě krátkých vzdáleností existuje reálně.

Proto je třeba vytvářet spádová území, a to dostatečně velká, aby vytvořila potenciál pro vybudování vybavenosti a služeb a zároveň dostatečně malá, aby se daly spravovat dohromady. Spádové oblasti jsou definované v nejvyšším strategickém rámci Česká republika 2030.

Diskuse

Jaroslav Martinek zdůrazňuje potřebu strategicky plánovat a odvolávat se na vyšší strategické dokumenty:

<https://www.akademiamobility.cz/ceska-republika-2030>

<https://www.akademiamobility.cz/mesta-kratkych-vzdalenosti>

Gabriela Lněničková navrhuje vytvořit v severozápadním segmentu vzorový pilotní projekt města krátkých vzdáleností, aby nebylo třeba za jednotlivými službami dojíždět do centra Prahy, ale aby byly dostupné na okraji. Základ je rozvoj občanské vybavenosti.

Aleš Sedláček (místostarosta Horoměřic) potvrdil, že závěry jsou zcela v souladu se strategickým plánem obce.

Vladan Hodek: Účelem této části semináře bylo shodnout se na základní strategii a na tom, zda bychom měli tu strategii naplňovat.

2. Analýza - ukázka reálného stavu práce s daty severozápadní segment Prahy

Obsah přednášky:

Vladan Hodek představil oblast Šáreckého údolí v historickém kontextu, s vývojem od 1. pol. 19. stol. Dnes probíhá největší stavební rozvoj právě na okraji a za okrajem hlavního města Prahy. V tuto chvíli je zde 20 tisíc obyvatel a 19 tisíc studentů bez odpovídající občanské vybavenosti. V centru, kde je soustředěná velká nabídka služeb, zároveň ubývá počet obyvatel. Proto roste dostředná migrace mezi okrajem a centrem Prahy. Velmi se to projevuje především v intenzitě automobilové dopravy na vnějším kordonu.

Podle strategického plánu je cílem rozvíjet kolejovou dopravu, která je rychlá a efektivní pro přepravu osob. V SZ segmentu Prahy tato doprava chybí, měly by realizovat i tangenciální spoje, které propojí metropolitní region a navážou na MHD.

Celá oblast SZ segmentu má nevyužitý potenciál cyklodopravy. Další problém je velký objem zásobování, které využívá z největší části silniční síť. Dopravní zátěž jde na úkor zdraví obyvatel, otevírá se tu také závazek klimaticky neutrální metropole. K tomu všemu je nutné řešit celkové vazby.

V jednání jsou další dva velké projekty, které negativně ovlivní oblast z hlediska dopravy – dálnice a vzletová dráha.

Závěr: V zájmu společného rozvoje by městské části měly mít možnost utvářet společné spádové území se Středočeským krajem. K tomu je potřeba upravit legislativu, dále se podívat na soulad Metropolitního plánu Prahy a Strategického plánu. Bez respektování společných strategií nelze úspěšně hájit veřejný zájem.

Diskuse

Martin Benda (zastupitel HMP) připomněl, že komplikací pro spolupráci Prahy a okolního Středočeského kraje je odlišný volební cyklus, o 2 roky posunutý. Současné vedení Prahy silně podporuje rozvoj železnice, i když to má v gesci stát. Připomněl také nedávnou debatu v CAMP, kde byla diskutována možnost využití IPRu či ROPIDu i pro problematiku přesahující administrativní hranice Prahy.

Vladan Hodek: Role IPR je kontrolní a koordinační, detail by měly řešit jiné organizace. IPR je již dnes velmi kapacitně přetíženou organizací, její prvotní smysl je nicméně řešit strategie a koordinaci.

Jaroslav Martinek shrnul téma s tím, že informací máme dostatek, analýza byla provedena důkladně a na závěrech se shodneme. Co je ale klíčové, jak s nimi naložíme. Jde především o získání důvěry mezi institucemi a mezi lidmi.

Petr Hejl (starosta MČ Praha-Suchbátov): Jako městská část máme omezenou kapacitu řešit úkoly, které jsou nad rámec otázek rozvoje městské části. Dalším problémem je, že městské části nemají v územním plánování kompetence obce. Vzhledem k omezeným finančním prostředkům, když finance nestačí na zajištění základního rozvoje (školy, sportoviště, komunikace, ...) je pro MČ složité financovat dlouhodobé či strategické záměry nebo projekty.

3. Návrh - koncept řešení dle platných společných strategií.

Obsah přednášky:

Návrh spádového území Severozápadní okraj Prahy je definováno v katastrech obcí a MČ Nebušice, Lysolaje, Praha-Suchdol, Praha 6-Sedlec, Únětice, Horoměřice, Statenice a Přední Kopanina.

Oblast byla definovaná na základě morfologie, historických vazeb, rozumné velikosti – vzdálenost do 5 km, cca 20 tis. obyvatel. Cílem je doplnit vybavenost a provázat rychlou kolejovou dopravou, provázat sídla cyklotrasami a metropolitní zelení. Vytvoření spádové oblasti by umožnilo také využívat rozvojové synergie, blízké přestupní vazby, vybavenost a pracovní příležitosti P+R. V současné době je tu rezidenční oblast s minimální vybaveností.

Hlavní podmínky vzniku:

- Jak umožnit existenci spádového území, které se bude rozvíjet koordinovaně, a to ve spolupráci městských částí a obcí v okolí Prahy. Legislativně by to měla ošetřit změna zákona.
- Předpokladem pro rozvoj zdravého města je provázání sídel spojeními městského typu, je třeba doplnit městské tangenciální spojení pro všechny druhy dopravy spolu s přestupním uzlem železnice. To vše podmiňuje město krátkých vzdáleností.
- Vymezení spádového území je potřeba projednat s občany
- Člověk-chodec by měl být základním měřítkem města, tomu by měl být přizpůsobený uliční prostor. V realitě se staví hlavně silnice, i když ve strategiích je vždy chodec nebo cyklista zmíněný.

Závěr: Společný rozvoj je doporučen analýzami a požadují ho závazné strategie. Pokud si dáváme závazky, měli bychom se podle toho chovat. Případně můžeme diskutovat o jiných variantách, pokud existují.

Diskuse

Vlastimil Zaviačič (radní Velké Přílepy): Prezentace přesně ukazuje problém, jehož důsledky pak všichni řešíme. Jak vidíme, ani jeden z připravovaných projektů (letiště nebo okruh) neřeší základní otázku – jak to udělat, aby lidé do centra Prahy vůbec nemuseli. Všichni víme, že radiály jsou ucpané a je otázka, jestli vůbec se měly otevírat nové koridory, které přišly z nějakého centrálního nařízení a místním lidem nepřinášejí vůbec nic. Ať jde o Pražský okruh, nebo přeložka II/240, jediné co přinese, jsou skladové prostory. Lokální přínos pro lidi je nulový nebo spíše záporný.

Příkladem je paralelní dráha letiště. Základ je komunikace, pokud se něco

prosazuje silově shora bez toho, aby to něco přineslo místním, neposuneme se dál. Velmi platí, že je nutné společně budovat důvěru. Když slyšíte hrůzy, kdy lidem několik metrů za domem postaví šestiproudou dálnici. Lidé jsou potom pranýřováni, že stavbu dálnice blokují.

Gabriela Lněničková (Praha- Suchdol): Debata v CAMP s vedením Prahy a Středočeského kraje otevřela témata pragocentrismu a problém každodenního dojíždění ze Středočeského kraje. Otázka je, jak rozvíjet Středočeský kraj polycentricky. Některé aktivity s vyšší přidanou hodnotou by se měly přesunout do Středočeského kraj. Například budování technologických center by přispělo k řešení nedostatku pracovních příležitostí ve středočeských obcích.

4. Kroky k realizaci - profesionální správa, koordinace a digitální propojení

Obsah přednášky:

Spádové území může vzniknout jako svazek obcí. Bohužel zákon o hlavním městě Praze vytváření svazku obcí neumožňuje, mají-li být členy městské části. Základní podmínkou přitom je, že části Prahy musí mít možnost koordinace s ostatními obcemi.

Definovány jsou společné nástroje, které musejí mít obce k dispozici, tedy územní studii spádového území, regulační plány dle priorit a potřeb, společný strategický plán a akční plán.

Statut hl. m. Prahy neumožňuje obcím zpracovávat podrobné územní plány. Aby se hl.m. Praha jako kraj mohla věnovat koordinaci, musí změnit statut a pořizování dílčích podrobných plánů obcím umožnit.

Dále je třeba zajistit obcím, aby měly v zákoně oporu pro výběr příspěvků na budování infrastruktury - to je základní předpoklad pro další územní rozvoj.

Dalším předpokladem je technický nástroj, který umožní zprostředkovat data samosprávám. Tak je možné naplnit i zapojení občanů.

K podobnému závěru dospěla i analýza Deloitte CR pro Ministerstvo pro místní rozvoj:

PRACOVNÍ ZÁVĚRY „ANALÝZY, DOPORUČENÍ A LEGISLATIVNÍ NÁVRH PRO REFORMU STAVEBNÍHO ZÁKONA V OBLASTI ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ“

Klíčové oblasti návrhu reformy

- 1. Založit geoportál, digitalizovat procesy a zlepšit odbornou podporu**
 - Zpřístupnění dat z jednoho místa, připomínkování, monitoring
- 2. Podpořit nástroje pro spolupráci municipalit a stakeholderů**
 - Podpora mezi obecní spolupráce (fragmentace), aglomerační plánování
- 3. Propojení plánování do jedné skupiny procesů a dokumentů**
 - Koordinace plánů, ekonomické nástroje, flexibilita
- 4. Upravit kompetence v plánování**
 - Definice veřejného zájmu a cílů rozvoje v území samosprávami, fiskální autonomie
- 5. Podpořit účelný soudní přezkum**
 - Pevně stanovená lhůta pro přezkum, důraz na materialitu, kompenzace
- 6. Podporovat občanskou participaci a vzdělávání**
 - Participace ve vhodný moment a dle měřítka řešeného území, osvěta, vzdělávání

zpracovává :

Deloitte.

© 2020 Deloitte Czech Republic

- **Deloitte identifikují identické problémy jako naše terénní práce**
- **Poptávka po propojení digitálních nástrojů pro plánování, koordinaci a komunikaci**

pro:

MINISTRY
OF REGIONAL
DEVELOPMENT CZ

© 2020 Deloitte Czech Republic

Analysis, recommendations and legislative proposals for a Building Act reform in the area of spatial planning 11

TAKING COOPERATION FORWARD

7

Jednou z možností technického řešení je GOPINER - platforma, která vznikla z potřeby komunikace, koordinace a řešení detailu na základě velkých dat.

Diskuse

Jitka Vrtalová a Jaroslav Martinek

Shrnutí obsah dnešního semináře, který provedl od strategií a vizí přes návrh řešení až ke konkrétnímu plánu opatření a nutných podmínek, zároveň řešení území v detailu.

Dále pozvali všechny přítomné k účasti na konferenci, jejímž cílem je připomínkování vládní Koncepce městské a aktivní mobility:

<https://www.akademiamobility.cz/akce/127/konference-o-mestske-a-aktivni-mobilita>

REGISTRACE: <https://forms.gle/RDVWepuHW7dYGPqG9>

Součástí programu bude i obsah dnešního semináře, zkrácený do 10 minut. Jedině společnými silami můžeme zajistit, aby se metodika nestala dokumentem do šuplíku, ale aby byla velmi praktickým návodem, jak dostat od strategií k designu uličního prostoru a ke konkrétnímu dotažení.

Gabriela Lněničková (Praha- Suchdol): Společným cílem je snížit závislost na Praze. Hlavní bariérou je centrální řízení, kvůli kterému je obtížné prosadit požadavky jednotlivých městských částí. Je třeba řešit na úrovni legislativy.

Vladan Hodek zdůraznil, že obce sice potřebují dílčí zákonné úpravy, ale to hlavní je na obcích. Rolí kraje - Prahy by mělo být koordinovat obce mezi sebou a kontrolovat celkovou koncepci, ale dílčí problémy v území si musí obce řešit samy.

Martin Benda (zastupitel HMP) Strategie určitě nezůstanou jen v šuplíku. Hlavní město Praha má zákonodárnou iniciativu, může požádat o legislativní změnu. Byly městské části, např. MČ Suchdol, v tomto směru už aktivní a usilovali o možnost založení svazku obcí s dotčenými obcemi ve Středočeském kraji?

Gabriela Lněničková: Taková jednání zatím neproběhla.

Petr Hejl (starosta Prahy-Suchdol). Již řadu let existuje zájmový spolek, který supljuje tento legislativní nedostatek. Cílem ale je legálně vytvořit svazek obcí, bez toho, abychom nemuseli obcházet stávající nastavení podmínek.

Jaroslav Martinek navrhl, zda by hlavní město Praha v rámci připomínkování Koncepce městské a aktivní mobility vložilo závěry dnešního semináře.

Ivan Lejčar (ateliér ALEJ): Jako pro dopravního urbanistu je podle mne časově i fyzicky první krok propojení městským mostem s tramvají mezi Bohnicemi a Sedlcem tak, jak je to ve studii. To je společné všem scénářům rozvoje území. O dlouhodobých problémech s dopravou se začíná mluvit (viz dráha letiště a vyjádření rady HMP a dopravní agenda nového vedení Středočeského kraje o propojení dálnic D8 a D7 z Kralup).